XV. évfolyam. Celldömölk, (Kiscell) 1913. április 27. 17. szám.

KEMENESVIDÉK

KÖZERDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG.

(„KISCZELL és VIDÉKE“) Megjelenik minden vasárnap. („KISCZELL és VIDÉKE“)

Előfizetési ár:
Egy évre . . . 8 kor. | Negyedévre . . 2 kor. —
Fél évre . . . 4 „ | Egyes szám ára — . 20
Tanitóknak és jegyzőknek egy évre 6 kor., félévre 3 kor.
Az előfizetés évenként kezdhetődik vasárnaptól szeddig és pénteken

Felelős szerkesztő: Huss Gyula

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Celldömölk, Dömölki-utca, Gombás ház — Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal és özv. Zsigmond Istvánné könyvkereskedése

Az élet iskolája.

Hazánk egyik vezető kulturembere mondta a minapában, hogy nálunk még az iskola nagyban és egészben, lent és fent annyira az ideálizmus, az absztrakt elmélet, az általános szép és jó szolgálatában áll, hogy annak, a ki az iskolából az életbe lép, ugy tünik fel, mintha egy uj és más, sokszor hamis, de legtöbbször rosszabb és sivárabb életbe lépne át. Az élet acélozó ereje, bölcs realitása, emberi józansága hiányzik még az iskolából.

Összefoglalva ezt a kétségtelen mély értelemre és nem csekély tapasztalatra támaszkodó megállapitást, ugy fejezhetnők ki röviden, hogy nálunk az iskola nem nevel az életre és hogy mindabból a mit az iskolákban megtanultunk, még hiányzik az, a mi az élet iskolájának sikeres bevégzéséhez szükséges.

Volt idő, nem is olyan nagyon régen, mikor az iskolázás mikéntje, rendszere és ennek végrehajtása speciális pedagógusok kisajátithatatlan és féltékenyen őrzött tere volt. Azt is ugy tartották, hogy ez a tér az, a melybe illetéktelen betolakodásszámba megy, ha más ember fia, mint „szakszerűen“ képzett pedagógus bele üti az orrát és a szent fölháborodás izzó gyülölettel fogadta mindazokat, a kik csak szerény javaslattal vagy véleménnyel mertek előállani. Mála a korfel fogásnak — mert csak ezzel a névvel lehet megjelölni azt a transzformáló evoluciót, a mely mindenütt küzdve diadalra jutott ma már tényként állapithatjuk meg, hogy nemcsak általános humanisztikus irányok, hanem a gyakorlati szaktudomány kipróbált eredményei is rést ütöttek ezen a merev elzárkózottságon és tananyagban éppen ugy mint rendszerben, az élet nagy problémái kezdenek érvényesülni a tanitás terén.

Az élet nagy problémái — ismételjük. Az életnek kaleidoszkopszerüen, mesterkélt ég nélkül, merő véletlenből kialakult helyzetei kényszeritő erővel lépnek fel abban a tekintetben, hogy legalább az alapfogalmait, a tájékozódást adja meg mindannak az iskola, a mi az embert az életre életképessé teszi. Vallási, ethikai, szociológiai, müvelődési és gyakorlati irányban egyaránt. Azt az acélozó erőt, a mely vaskövetkezetességgel lefektetett alapokon az emberi lelket és akaratot az élettel való megküzdésre képessé teszi: azt a bölcs realitást, a mely helyzetek felismeréséből egyéni arravalóság szerint létező viszonyok között öntudatosan cselekedni képes; azt a józanságot, a melyet akár a felizgatott fantázia, akár tévezzméken alapuló ferde beállitás az élet komoly nagy feladataival szemben önmérsékletre és önbeismerésre fektetett kiegyenlitő erőt jelenti.

Mert vajmi ritkán és az embertársak előtt szerencse fiaiként ismeretesek azok, a kik az élet ökölcsapásait sohasem érezték s csak a bársonypuha kéz simogatásában volt részük; a kik külső jelenségekből következtetve — saját magukkal azt akarják elhitetni, hogy „burokban“ születtek s a sár is arannyá vált kezük között, kiket hir, dicsőség, rang és társadalmi állás az átlag fölé emelt, akikre vonatkozólag az a közmegbizonyosodás, hogy az élet iskoláját a nélkül járták végig, hogy tandijként keserűséget, csalódást és kiábrándulást fizettek volna.

Az élet iskoláját befogadó képességre képes lélekkel, erős önfegyelmezettséggel, a kitartás rettenthetetlenségével és az illuziók sutba dobásával kezdték meg azok, a kik céltudatosan küzdöttek a sikerért és minden egyéni gyengeségen, lelki hangulaton keresztülgázolva értek célhoz, A mi külömbség való és ábránd között van, azt ők nemcsak felismerték, hanem saját érdekükben értékesitették is; a mely az abstrak elmélet és a gyakorlati életre valóság között van, azt ők életükben alkalmazták is és ez uj, más sokszor ha nem is hamis, de rosszabb és sivárabb világ nézetüket a maguk érdekében hasznositották. Szóval élelmesek voltak.

Az iskolában sajnos mindezekből nem tanulunk semmit. És ezért van, hogy oly sokan vannak nálunk a pályatévesztett existenciák.

Nagy Zoltán.

Ujra otthon.

Irta: Fényes Szmu.

Sohase hitte volna, hogy ilyen tehetetlen az érzései irányában . . . Érzések! . . . hát érezett még valamit elvált ura iránt? Legfeljebb haragot, — a milyent olyan ember iránt érezünk, a ki a lábunkra tapadott.

A leány kezet megkérték és bár a gyermeket Magda nevelte, tartotta — leányuknak a hozományt is ő fogja adni — a gyanság, a törvény valamely erthetetlenül ostoba intézkedésénél fogva azonban mégis az apát illeti. Az okmányok, apai beleegyezés stb. dolgat restelte elinteztetni az ügyvédjével — azután meg . . .

Nem akarta magához sem kéretni. Hálószobájában az ágy fölött ott függött még mindig az ura képe. Restelte volna, ha meglátja ott. Csak később jutott eszébe, hogy hiszen erre is lett volna jó kifogása. A gyermekek kedvéért kell a falon tartania a képet, mert ha meg is szünt férje lenni — de nem szünt meg a gyermek apja lenni.

Miért nem akarta hát, hogy volt férje őt látogassa meg. A hálószoba ajtaja különben is be van zárva, hogy lehetett volna alkalma oda belépni?

Nem akarta magának bevallani, hogy voltaképen ő volt kiváncsi volt férje otthonára. Mar hat év óta váltak el. Ennyi idő alatt csak belehelyezkedhetik egy másik nő egy férfi életébe és ha belehelyezkedik, hát az nyomát is hagyja a lakáson. Hatha azt a nőt magát is ott találja. hisz még valásuk előtt is egyre féltékenykedett Magda. Az igaz, hogy férje oly ügyes volt, hogy soha semmiféle nyomot sem hagyott, soha nemcsak rajtkapni nem lehetett, de még voltaképen gyanuba se hozni senkivel, de az köztudomás szerint nem jelent semmit. Magdának férje hűtlenségére eleg bizonyiték volt, hogy rajta kivül egyátalán van még nő a világon.

Kiváncsi volt. — a véletlen is kedvezett neki. Mikor szivdobogva belépett — miért dobogott ugy a szive? — a takaritónő azt mondta, hogy a nagyságos ur nincs itthon, de egy negyed óra mulva itthon lesz.

Magda várt a szobában. No a takaritónő ugylátszik, csak cimzetes hivatalnoknak tekintette magát, mert különben a rendetlenség, a parkett, a por iszonyu vádbeszédet tarthatott volna ellene. De ilyen volt ő mindig. Irni sem ugy irt, mint más, hogy szépen kivesz egy iv papirt, teleirja, gondosan eltesszi a fiókjába, azután ha épen kedve tartja ujra elővesz egy iv papirt és igy tovább. Háromhetes irásai, papirnyelvek, könyvek, hamutartó rendületlenül egymáson. Az asztalon voltaképen egyetlen tenyernyi hely sem, a hol irni lehetne. E végből a legkülönfélébb tárgyakat össze kellett tolni az asztal szélére. Persze az első mozdulatnál lehullitak és a földről kellett felszedni, az az, hogy felszedni sem szabad, hát ha épen egy regényválat, vagy egy nivella. Ilyen volt mindig egész álló életében, mennyi veszödsége volt vele Magdának, milyen nehéz élete is volt mellette! Es most is ilyen es az ember. Az irásasztal egészen olyan, mint tegnap volt, mikor utoljára látta. Eszébe sem jutott hirtelenében, hogy es a tegnap hat év óta volt már . . . A mi nem illett az asztalra,

Kóser

éttermemben minden időben a legjobban és legolcsóbban lehet étkezni

Naponta friss hús és kolbászáru, reggeli és ozsona-kávé

Bankettek és lakodalmak rendezését jutányos áron elfogadom.

HUNGARIA ált. biztosító r.-t.

(Részvénytőke 6 000,000 kor. Szervezési alap 1.200,000 korona.)

KERÜLETI ÜGYNÖKSÉGE GRÜNFELD BULÖPNÉL

A társaság kartelen kivül áll és az élet, tűz, baleset, szavatossági, betöréses-lopás elleni, üveg jég és állatbiztositási ágazatokat miveli

Olcsó dijak! Modern feltételek Kartelen kivül!

Celldömölk, Sági-utca 2. szám.

Szomoru terméskilátás.

Megint a szemünk előtt vált szomorura annak a sok ezer gazdának reménytől mosolygós arca, a kik még az utóbbi napokban bizalommal nézték virágos kertjüket, sokat igérő szőlőtábláikat és szépen zsendülő gabonaföldjüket. Azt a sok kinlódást és nélkülözést, a mi a rossz termést adó esztendőkön át osztályrészül jutott a földmivelő népünknek; azt a sok keserü csalódást és elkeseritő sikertelenséget, a mely évek óta kiséri verejtékes munkáját, földje jövedelméből élő gazdálkodóknak; azt a tömérdek kiadást, a mely tetemesen megnehezitette sok termelőámugy is szükös anyagi viszonyait: az idei tavaszébredés ujra elfeledtette szép igéreteivel ugy, hogy a természeti csapásoktól remegő gazdák megint elülről kezdték a reménykedést a jó termésben, a mely kárpótolni fogja őket több év veszteségeért.

A várakozást azonban az idén is a kudarc, a pusztulás siralmas érzése váltotta fel. A gyönyörüen induló termésév eredményeit egyik napról a másikra semmivé silányitotta az alattomosan, orozva lecsapott éjjeli fagy, a mely egypár óra alatt végzett az aratással. — Az egész ország java termését megsemmisitette, a gyümölcsöt, szőlőt, sőt a hó és jégtakaró a gyenge zöld vetést is tönkretette, ugy hogy ma már az általános kép teljesen kialakulhatott a szemünk előtt.

S ez a kép siralmasan mutatja sorsát a magyar földmivelő népnek, a mely ily egyoldalu agrikultur lévén, ha ezen a téren nem üt be a számitása, akkor képtelen a mérleget egyensulyozni.

Olyan intő kép ez, mely szomoru vigasztalanságával alkalmas arra, hogy gondolkozóba essünk az inseg elé néző kisgazdáink sorsa fölött és gondolkozzunk az eszközökön és módokon, a melyek a nyomorban tengődő, adósságokba fulladt termelőket biztosabb megélhetési viszonyok közé juttathassák. És azokon a munkaalkalmakon és kereseti forrásokon, a melyeken munkája verejtékeért a veszteseg nélküli ellenértéket pontos bizonyossággal megkaphatja. Ez már a tizeukettedik óra. Ha nem segitünk most, később már nehéz lesz valamit tennünk az annyira létérdekbe vágó kérdésben.

— OKTATAS. Német, francia, angol nyelv, zongora es festésből alapos oktatast ad LINK MARIA Jánosházán, ki megfelelő szamu tanitvány esetén Celldömölkre is átjönne.

Máról-holnapra.

*

— Az ópium álma. —

Az ópiumszivás hezdetben nagyon távol van attól, hogy valamilyen élvezettel szolgáljon. Az első időkben a kezdő ópiumszivó egész sereg kellemetlen betegségen megy keresztül. Szédülés, fejfájás, hányás, napokig tartó érzéketlenseg kinozzák s két-három hétig tart, de néha hónapokig is, a mig lassankint jelentkezni kezd az ópium gyönyörködtető hatása. A nehéz álmok, az ész tompultsága, az állandó rosszullét csak lassan mulnak el s talán épen ez az oka annak, hogy a ki egyszer elkezdte az ópiumszivást, csak a legritkább esetekben tud megszabadulni tőle.

Az első hetek hinjai ellen a további ópiumszivásban keres enyhülést egészen addig, a mig aztán a szervezete annyira megszokja a mérget, hogy már nem tud nélküle meglenni s a mig életszükségletté nem válik, hogy miudennap lerészegedjék az ópium kábitó füstjétől. Keserves kinokba kerül, a mig az ópiumálom kétes értekü gyönyörüsége elkövetkezik s bármennyire is dicserjek a szenvedély rabjai ezt a gyönyörüséget, mely felszabadit minden földi érzés alól, semmi esetre sem ér fel azzal a sok fajdalommal, a mit végig kell szenvednie, a mig az ópiumnak ez a hatása nyilvánulni fog.

Az ópium okozta kábultság csak az ötödik-hatodik pipa elszivása után szokott elkezdődni Az ember lassankint mindjobban megkönnyebbültnek érzi magát, álomba merül, elfelejt minden emberi dolgot s vegigterülve ágyan, boldognak, gondtalannak érzi magát. Agyát teljesen szabadnak érzi és még sem gondol semmire sem. Az érzékek felszabadulnak, ismeretlen hangokat hall, viziók tünnek eléje, csodakat lát. Meglátja a pók szemeit, megszámlálj: a levegőben uszo porszemeket, hallja a fü növését, minden nagyobbszerübb, szebb, káprázatóbb lesz. Egy ideig még logikus marad a gondolkozása, az itélőképessége is müködik, de nehány ujabb pipa elszivasaval az álmodozás helyet ad a fantázia ellenőrizhetetlenül merész kicsapongásainak.

A képek oly gyorsan röppennek el előtte, hogy képtelen megkülönböztetni őket. S a képek, az alomnak tárgyai reminiszcenciák, régi elhalványult emlékek feléledése és logikátlan összekeveredése, anélkül azonban, hogy az emlékezés öntudatos lenne. Még egy pár pipa s az álmok még zavarosabbak lesznek, a képek teljesen összefüggéstelenekké válnak s a memória megfogyott. Az élvezet ebben a stádiumában megváltoztatja jellegét, az ópiumista mindent teljesen elfelejt, érzéketlenné válik minden iránt, olyan állapotban van, hogy ellenkezés nélkül engedné magát megöletni . . .

A pipa végre is kihull a kezéből s nehéz álom borul szemére, a mely sokszor fél napig is eltart s a kábult alvó legfeljebb egy-egy nehéz, mély sóhajtással ad néha néha jelet arról, hogy él. Másnap aztán a felébredés utan minden iránt teljesen érzeketlen az ópiumszivó, nem képes már semmivel sem foglalkozni teljes elmével, nem törődik semmivel, csak azt a pereet várja, a mikor ismét neki adhatja magát a szenvedélynek. Az ópium ördöge most már ezerszeres kötelékkel kötözte magához áldozatát s ezek a kötelékek soha többe nem engednek fel. az opiumszivó szenvedélye határtalanul növekszik mindaddig, mig szervezete teljesen tönkre nem megy. Az ópium rabja hamar tönkre szokott menni. Lesovanyodik, külseje hasonló lesz egy őrültéhez, arca sárga, beszédre képtelen — olyan, mint egy élettelenül járó hulla. Az ópiumszivás tehát igen veszedelmes az egyénre ép ugy, mint az egész társadalomra, különösen azért, mert ezt a szenvedélyt gyógyitani nem lehet.

M[illegible]

hiteles bizonyitvány privátok és orvosoktól a

KAISER-

féle mellkaramelláról, mely

Köhögés

rekedség kataruss és nyálkásodás ellen a leghiztosabb és a legjobban ható gyógyszer.

Kapható:

Vesszrémben: *Incze* Kalmán. *Devecserben*: *Balogh* Mihály, *Celldömölkön*: *Bisiczky* Ödön, Szentgálon: Wolf Béla gyógyszertárában.

azt a fiókba tette. Természetesen most is nyitva minden fiók. Az egyikbe még pénz is van. No ebből meg dézsmálhatott a takaritónő. Ha már nyitva a fiók, hát kutatni kezdett az irások között. Nagy mély fiók lehetett benne néhány száz levél, irás, szerződés, kézirat, számla. Pontos átnezésére kellett volna vagy három nap, de a Magda keze az első percbe ráakadt a harom női kezirásu levélre, a mi a fiókban volt. Asszonyok az ilyesmiben valóságos lángelmék.

A levelek nem mondottak semmit, gyanu, gyanu. semmi más, ilyeneket ő máskor is elfogott már, de nem jelentősek, . . . azaz, hogy . . . az egyik levél 23 éves, akkor még nem is ismerte, a másik az ő idejéből való, már annak idején csinált miatta patáliát. A harmadik — tegnapi keletü, de inkább koldulni látszik valami. Ambár azaz ember olyau könyelmü, hogy szép szóval is el lehet szednt az utolsó garasát . . . és az ilyee kolduló nők rendesen csinosabbak a kelleténél és nem hogy ők koldulnának, h nem ők az adakozók . . .

Az asztalfiókot is szépen rendbe hozta, be c-ukta és a kulcsát felakasztotta a szegre. Ezt a szeget még ő verte be a kulcs számára, de most a szegen egyébb lógott, egy tavalyi fali naptár és egy selyem nyakkendő. A nyakkendőt is helyre kell tenni, a ruhaszekrénybe. A ruhaszekreny a hálószobába. Ott is minden ugy volt, a hogy hat évvel ezelőtt — csak a por s a pókháló ülepedett hat év óta. Még az ő arcképe is ott a falon . . .

Szépen rendbe hozta a szekrényt és e közben egynehány fehérnemü darab került a kezébe. No de milyen állapotban! Hisz ennek a rendbehozásához két-három nap kell. Milyen gyámoltalan is a férfi-ember asszony nélkül és hogy kell neki zülleni. Mert nem züllés-e már az is, ha az embernek a nyakravalója a szegen lóg, ellenben az acélmetszet a fehérnemü között fekszik, mert letörött a horga, igy nem lehetett felakasztani. Nem volt kinek megigazittatni, hát ide került a fehérnemü közé . . .

Szánalom fogta el Magdát ez ember iránt, a ki vele olyan . . .

Azaz, hogy nem is bánt vele ép oly rosszul. Mi is volt közvetlen oka szakitásuknak? Már nem emlékszik, de az mindegy is, hisz az igazi oka az volt, hogy össze nem illettek. Az az ember igen önző, sohase gondolt mással, mint magával. Azaz magával se gondolt — de mással sem. Hogy szerette Magda. hogy tudta volna magát feláldozni érte, — hogy lett volna neki a cselédje. sőt volt is. csak egy-két becéző szót kapott volna tőle, csak ne lett volna mindig eltelve egyébbel, csupán vele és csak hallgatott volna a szavára. Igen, azt akarta, hogy férje lelkét ő egészen eltöltse, azt akarta, hogy férje törődjék vele s hogy ha valami tanácsot ad neki a felesége vagy valamit óhajt, azt a férje kövesse. És azaz ember mondta, hogy ő zsarnok, hogy ő uralkodni akar fölötte, ő, a ki az irásait rendezte, a fehérnemüit gondozta, a ki az életét is örömmel feláldozta volna érte mindig. Igen, sőt még most is. Hisz szereti. Egészséges, jóizlésü, jellemes asszony mindig azt az egyet szereti, a kit szeretett . . .

Szereti még most is . . . és az a férfi is szerette. Azt bizonyosan tudta hogy szerette, sőt gyengéd figyelmes iránta még most is . . . de hisz ő ilyen minden irányban. Végre olyan igazi oka még sem volt soha a gyanura . . . de hát miért nem volt engedékenyebb iránta, hisz végre ők még is egymásé. Magda ebben a percben az elhagyottság egész keserü gyötrelmét átérezte.

. . . A leány is férjhez megy. Egyedül elhagyottan marad. üresen. csak a por- és a pókháló lepi el a lelkét is, mint ezt a szobát. Gyermek! Az legfeljebb pici korába tölti be a lelket, igy ősz felé. mikor azok kiröppennek, csak az öregek maradnak egymásnak . . .

És ő neki nem maradt senkije és annak a szegény embernek sincs senkije. Ujra valami nagy szánalom fogta el iránta. Egyszerre mintha villám világitott volna bele a lelkébe. megértette: ha valakit szeretünk. ugy kell szeretnünk, a hogy annak jól esik s nem a hogy nekünk. Az ő módja szerint való szeretet fenséges önfeláldozó, meleg — a magunk módja szertnt való csak önzés, ridegitő . . .

Hogy ezt csak most látja be . . .

Annyira megijedt, mikor ajtónyilást hallott. Ez ő . . .

És itt fogja érni, a ruhaszekrény előtt — a hálószobában. Annyira megijedt ettől, hogy elrejtette az ismét rendbe szedett fehérnemüt es sirva fakad, ha el nem fojtja a lélegzetét. De aztán összeszedte magát, felemelte az elrejtett fehérnemüt, ujra a szekrény elé állt, hogy alaposan rendbe hozza végre a szekrényt.

Az ura ép akkor lépett be, mikor gondosan mintha becézné, elsimogatott egy nyári inget s berakta a többihez, azután egy ott fekvő kék szalaggal csinosan, kacérul egy csomóba kötözte . . .

HIREK

Pillanatfelvételek.

Valahol künn a pusztán

kóboroltam egy szomoru, borongos vasárnap délután, mikor az áprilisi szél vad-szilajul kavarta fel a puszta sivó homokját és szárnyára kapva, messze szórta szét a levegőben. A távolból halkan, elmosódva ideverődik a nyárfaerdő szomoru panaszos suttogása, a mint mélabus fajdalommal reszketve hajolnak meg a zsarnok vihar előtt. Ez az nem ismer irgalmat, könyörületet; egyre alább hajtja a büszke koronákat, hogy megroppan a sudár, hatalmas törzs, azután kacagva szórja tele a puszta csillogó, fényes homokjával . . .

Messze a távolban, a hol már elfárad a a tekintet a végtelennek látszó sivár, egyhangu homokpusztán, szerényen huzódik meg egy kis fenyves. Üde, zöld fái csöndesen susognak a szélben, mélabus panaszos suttogással, mint a méhdöngés, mint a szelid emlékezet. Talán szellő is halkabban jár ezek között a komor, ünnepies fák között, a melyek örökké zöldek s a melyeket nem hervaszt el az ősz hideg, fagyos lehelete. És ezek a csöndesen suttogó fenyők szeliden borulnak rá egy sirhalomra s szeretettel védik, óvják az idő viszontagságai ellen. Elgondolkozva állok meg a sirhalom előtt és találgatom ki lehet, aki itt künn a pusztán pihen, messze a világtól a hova nem hallik el a mindennapi élet pokoli zsivaja és a hol csöndben, háboritatlanul pihenhet azzal a nagy-nagy, örök nyugalommal, a mint az életben hiába keres az ember . . . Vajjon ki lehetett az . . .? A sirkövet bekuszta a borostyán s féltő gonddal takarja el a rajta levő nevet a profán tekintetetek elől. Alig-alig tudom kibetüzni. És a mint elolvastam a rajta levő irást, a gondolatok szakadatlan, láncolata kergetőzik az agyamban. Egy magyar főur alussza itt örök álmát. Egy ember, a ki biborban született s egész élete tele volt fénnyel, ragyogással; a kinek a földi javak dusan osztattak ki s az életnek csak fényét, melegét, örömét látta; a ki monumentális családi sirboltban dicső ősök között álmodhatná tovabb az életet, — ide jön eltemetkezni a pusztába, a hol csak a vihar száguld végig s toronymagasságra kavarja fel a puszta sivó homokját . . .

Valami néma fájdalom, valami megkapóan szép romantika van ebben. Ki tudja, melyik az oka, hogy ide temetkezett? Talán gyülölte az embereket és menekült közülük vagy a lelke volt annyira ideális, hogy a cimeres sirbolt helyett választotta ezt az egyszerü hantot itt künn a pusztán, messze az emberektől, a hol örök csend honol s csak a kóbor esti szellő sugdos szomoru meséket az örökzöld illatos fenyőknek . . . Ki tudja azt! . . .

Huss Ferenc.

— **Jóváhagyott alapitó levél.** Báró Hatvany — Deutsch Béláné született Taussig Klára a mult esztendő januárjában nagyobb alapitványt tett a sárvári kórháznak édesapja, lovag Taussig Tivadar emlékezetére, a ki 1910. november 24-én hunyt el. A bárónė az alapitólevél szerint kötelezte magát, hogy a nyilvános jellegü korház mellé tizenkét gyermek részére külön pavilont épittet s azt a saját költségén berendezteti. A tizenkét gyermek vallásküldönbség nélkül veendő fel s azok részesülnek előnyben, a kiket az alapitó család protezsál. Az alapitó levelet Sárvár a vármegye utján felterjesztette a belügyminiszterhez jóváhagyás végett. A miniszter értesitette a vármegye alispánját, hogy a báró Hatvany-Deutsch Béláné született Taussig Klárának a sárvári gyermekkorház javára tett alapitványról kiállitott alapitó levelet jóváhagyta.

— **Letört virág.** Egy fiatal, 16 éves szép leányt, *Szegedy* Erzsébetet, Szegedy máv. kalauz leányát temették kedden délután. Az oly korán elhunyt leány temetésén nagy közönség vett részt.

— **A polgári iskola tervpályázata.** A celldömölki polgári ikola tervére beérkezett tervpályázatok ügyében a bizottság következőképen döntött: Beérkezett összesen 32 pályaterv, ezek közül ki lett választva 11 darab érdemesebb pályaterv, nevezetesen: Bricht Jenő Tapolca, „Diák élet“ jeligés levéllel. Kródi Gyula Budapest, Kopfsteiner Dénes Szombathely „Világoság“ jeligés levéllel. „Február“ jeligés levéllel Hoffman István Keszthely, „Prodomo“ jeligés levéllel Szente Lajos Szombathely, „Dunántul“ jeligés levéllel, „Tökéletesbitve“ jeligés levéllel. A bizottság az első dijat, 250 koronát „Diákélet“ jeligés pályatervnek itélte oda. A második dijat, 100 koronát „Február“ jeligés pályatervnek. Egyben egy harmadik tervet, „Dunántul“ jeligével megvételre javasolta. A többi tervet a városi elöljáróság az illetőknek visszaküldi.

— **Megyéspüspökünk bérmautja.** *Mikes* János gróf megyéspüspök a legujabb körleveleben közli ezidei bérmakörutját. Május 11 én, azaz pünkösd vasárnapján Szombathelyen a székesegyházban fogja kiszolgáltatni a bérmálás szentséget s még ugyánaznap elindul a vidékre s május 12-től junius 11-ig terjedő időszakban a szentgotthárdi, németujvári és részben a körmendi és őrségi es peresi kerületek plébániáin fog bérmálni.

A részleges utiprogramm a következő:

Május 12 én Szentgotthárdon,
„ 13 án Alsószölnökön,
„ 14 én Rábaszentmártonban,
„ 15-en Vasdobrán,
„ 18 an Nagyfalván.
„ 19 en Gyanafalván,
„ 20-án Felsőszölnökön,
„ 21-én Radafalván,
„ 25-én Apátistvánfalván,
„ 26-án Nagydolányban,
„ 27 én Őriszentpéteren, Kercza és Nagyrákos csatlakozásával,
„ 28-án Nagycsakanyban,
„ 29-én Rábakethelyen,
Junius 1-én Vasszentmihályon,
„ 2-án Rábagyarmaton,
„ 3 án Felsőrönökön,
„ 4 én Rábakereszturon,
„ 5-én Kiralyfalván,
„ 8-án Németujváron,
„ 9-en Németszentgróton,
„ 10-én Kukméron,
„ 11-én Némethidegkuton.

— **Holttest a Rába folyóban.** A Rába folyóból szerdán Gyanafalva határaban a szentmártoni malomnál egy holttestet fogtak ki. A csendőrség megállapitotta, hogy az illető *Reininger* József 60 eves gyanafalvai lakos. A csendőrség meginditotta a nyomozást, nem forog-e bűntény fenn.

— **A Korona szálló renoválása.** A Korona szállón máris meglatszik hogy uj bérlője van, a ki szakember is és a ki nem sajnál sem fáradságot, sem költséget, hogy a szálloda megfeleljen a kor követelményeinek. Az átalakitások, renoválások, tisztogatások mind arra vallanak, hogy az uj bérlő *Domonkos* Ignác személyében, az elhanyagolt „Korona“-szálló uj életre fog ébredni. Az összes helyiségeket ujra festik, a szálló lépcsőházának plafonja maris fővárosias jelleget vett fel a festés által és annak diszitése is fővárosias lesz. Szóval Domonkos Ignác arra törekszik, hogy a Korona szállodát és vendéglőt forgalomra hozza, a mi valószinü, hogy sikerülni is fog neki, a mennyiben jó bora és konyhája révén máris megnövekedett a forgalom a „Koronában.

— **Utósorozások.** Vasmegye alispánja az utósorozásokat a következő napokra tüzte ki: 1913 évi május 5., 21., junius 5., 20., december 5., 20., október 6., 20., november 5., 20., december 5., 20 1914. évi januar 5., 20, február 5. és 20. A megtartandó utósorozásokra elnökül *Kiss* Emil dr. vármegyei másodjegyzőt, orvosul *Mezihradszky* Kálmán dr. vármegyei tiszti főorvost, sorozó tisztviselőül *Sinkovich* Elek főszolgabirót rendelte ki.

— **Az árva halott.** Hétfőn reggel halt meg a celldömölki korhazban *Forró* Ernő, a Tory-féle téglagyár igen ügyes, tevékeny vezetője, Forró Lajos, a sárvári cukorgyár ellenőrének, özv. Tori Györgyné teglagyárosné vejének fivére. Az elhunyt Forró Ernő ugyancsak elhagyatott, árva halott volt. Még kiharangozásra sem jutott ki szegénynek, egy ócska festett fakoporsóban helyezték örök nyugalomra s a gyászszertartás megkezdése előtt a kis harangok jelezték csak néhány percig, hogy egy lelket kisérnek utolsó utjára. A közönség köreben általános megbotránkozást keltett a Tory téglagyár, valamint hozzátartozóinak rideg embertelen elbánása a halottal szemben. Szegény Forró Ernő, ha élne, de elénekelhetné ezt a reá illő szomoru, de örök igazságu nótát! Kitették a holttestet az udvarra . .

— **Gyógytár átruházás.** A hegyfalui gyógytár gazdát cserélt. A belügyminiszter értesitette a vármegyét, hogy a nevezett patika jogának *Hafenscher* Károlyról *Eger* Józsefre való átruházását megengedte.

— **Elhunyt vármegyei tisztviselő.** Kernovits Géza nyugalmazott vármegyei tisztviselő 38 éves korában hosszas betegeskedés után meghalt Jánosházán. Az elhunyt több, mint két évtizeden át Sárváron müködött az ottani járási főszolgabirói hivatalban mint irodasegédtiszt.

— **Uj kamarás.** A király *Erdődy* Tamás gróf 9. számu huszárezredbeli tartalékos hadnagynak, *Erdődy* Gyula gróf vasvörösvári nagybirtokos fiának a cs. és kir. kamarási méltóságot adományozta.

— **Boszuálló asszony.** *Molnár* Teréz kemenesmagasi asszony notórius vásári tolvaj hirében állt. Egyik szomszédja a minap feljelentette, hogy a legutolsó celldömölki vásár alkalmával több holmit ellopott a vásári sátrakból. Az asszonyt a szomszédja vádaskodása annyira felbőszitette, hogy a napokban megleste feljelentőjét az utcán, megrohanta s ugy összeverte, hogy a szomszéd több sebből vérzett. A boszuálló asszony ellen most feljelentést tettek a celldömölki kir. járásbiróságon.

— **Századik rabság.** Ha a jubileumot eredeti alakjában vesszük, akkor méltán ráfoghatjuk *Szakáll* Józef kámoni fuvarosra, hogy most jubileumot ül, miután épen most tölti századik büntetését Szombathelyen, a melyeket kisebb-nagyobb csinjeiért kapott. Szakáll József nevezetes ember. Harmincöt éves letére éppen századszor van a börtönben. Büntetesének nagyrészét botrányokozásért kapta s most is hasonló üzelmek miatt került a szombathelyi szolgabiróság fogdájába.

— **Halálra gázolt váltóőr.** A hegyfalui állomáson csütörtökön *Németh* József váltókezelőt a mint a sineken keresztül akart menni, — a melyen a tolató vonat közeledett, lába megbotlott, Németh elesett s a rendes sebességgel közeledett mozdony halálra zuzta.

— **Összeszurkált udvarló.** *Horváth* János kemenesmagasi napszámos felesége barátságot tartott fenn az egyik ottani legénynyel. A férj az asszonyt együtt érte a legénynyel, dühében kést rántott és az udvarlót veszedelmesen összeszurkálta. A legény feljelentette a boszuálló férjet a celldömölki kir. járásbiróságnál.

— **Főző iskola.** Több izben irtunk már arról a háztartási tanfolyamról, a melyet a jövő hónapban rendeznek Szombathelyen A tanfolyamra összesen nyolcvannyolc leány jelentkezett.

— **300 koronás ösztöndij.** A Vármegyei Tőzoltó Szövetség választmánya legutóbbi ülésén Erdődy Tamás gróf inditványára kimondta, hogy a vármegyétől egy háromszás koronás ösztöndij adományozását kéri arra a célra, hogy fiatalabb tüzoltó erők a vidéki tanfolyamokon résztvehessenek. A fővárosi tanfolyamra ezután nem küldenek ki senkit, miután az ott szerzett tapasztalatokat a vidéken felhasználni nem lehet.

— **Negyvenéves tüzoltó testület.** A sárvári önkéntes tüzoltó testület a jövő esztendőbe lesz negyven esztendős. A testület teljes ünnepségek keretében fogja megünnepelni a jébileumot s hogy minél impozánsabb legyen az ünnepség, azt kérik a Vármegyei Tüzoltó Szövetségtől, hogy a jövő közgyülés Sárváron tartassék meg. A sárváriak kérelme minden bizonnyal teljesülni fog.

— **Az elhalasztott adóreformot,** mint a „Magyar Pénzügy“ értesül, a kormány 1914. január elsején akarja életbeléptetni. A pénzügyminiszter az ősszel törvényjavaslatot fog előterjeszteni, a mely az életbeléptetés kimondásával egyidejüleg több novelláris módositást fog tartalmazni. A kormány ugyanis, legalább részben, eleget akar tenni azoknak az óhajoknak, melyek kereskedői és iparos körökből felhangzottak. Ez tehát az adótörvényeknek már negyedik átdolgozása lenne.

— **Gyöngeelméjük és gyöngetehetségüek felvétele.** A borosjenői (Arad m.) gyógypedagógia nevelő és foglalkoztató állami intézetbe az 1913—14. tanévtől több gyengeelméjü, gyengetehetségü növendék vétetik fel. Szegénysorsuak ingyenes elhelyezést nyernek. Tájékoztatót ingyen küld az igazgató Csapó György.

— **Végitélet az egerekre.** A mezei egerekre nemsokára elkövetkezik a végitélet. A vármegye szabályrendeletei készül alkotni az egerek pusztitásáról s az alispán javaslattétel végett átirt a gazdasági egyesülethez.

Ha cipőre van szüksége, forduljon GOTTLIEB IZIDOR

„TURUL“ cipőraktárához,

hol a legjobb minőségü cipőket szerezheti be.

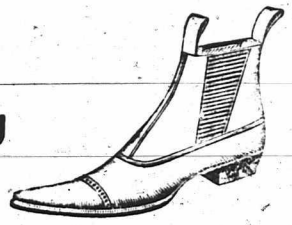

657|1913

Árverési hirdetmény.

Adorjánháza község képviselőtestületének 21 kgy. 913 sz. megbizásából folyólag ezennel közhirré teszem, hogy a község 1919 holdnyi határában gyakorolható vadászaaijog.

f. 1913. évi május 21-én d. u. 2 órakor

a község házánál megtartandó nyilvános árverésen, 1913. évi augusztus hó 1-től számitandó 6 (hat) egymás után következő évre haszonbérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a csöglei körjegyzői hivatalban, a hivatalos órák alatt, betekinthetők.

Csögle 1913. Aprilis 13.

Szabó
körjegyző.

A jelenkor legjobb tetofedő anyaga az

ASBEST-PALA.

Elpusztithatatlan, soha javitást nem igényel. Tüzmentes, fagymentes, vizhatlan és viharálló

Alatta a padlás télen nem hideg, nyáron viszont nem meleg

—KÖNNYÜ, mert a befedett terület négyzetméterenkint 10 kilogram — hol ott a hornyolt cserépből négyzetméter 40 kg., közönséges cserépből 65 kg., igy palafedésre a legkönnyebb tető és a leggyöngébb fal is alkalmas.

L... ...sszebb...eno... jot... a!

Felvilágositást, árjegyzéket és mintat kivanatra ingyen küldünk.

Magyar Asbest Palagyar
R.-T. :·: Jánoshaza
Iroda: Zollner Belanal Janoshaza

Eladó autó.

Egy keveset használt, jó állapotban levő, kevés tatarozást igénylő 16 lóerős, 4 üléses

Automobil

szabadkézből eladó. Ara 1500 kor. Cimet megmondja a lapok kiadóhivatala. 1—3

Gyár jegy

Fehér papirosra feketével nyomtatva látja itt a **„valódi Franck kávè-pótlék“** gyárjegyét. Kérjük, vigyázzon, mert utánzatok is vannak forgalomban.

Gyár Kassán.

KŐFARAGÓ
és sirkő-raktár
Colldömölk, Kossuth Lajos-utca

Dusan felszerelt sirkőraktár Midennemü kőfaragó munkák, szobrok, utikeresztek, templomi és épitkezési munkák a legpontosabban elkészittetnek.

Tisztelettel:

SCHÜTZ GYULA

temetkezési vállalkozó és nagy :: butorraktár tulajdonos. ::

656/1913

Árverési hirdetmény.

Csögle község képviselőtestülete megbizásából folyólag közhirré teszem, hogy a község 2733 kat. holdnyi határában az azon gyakorolható vadászati jog,

f. 1913 évi május 17-én d. u. 2 órakor

a községházánál megtartandó nyilvános árverésen 1913 évi augusztus hó 1 től számitandó 6 (hat) egymás után következő évre, haszonbérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a csöglei körjegyzői hivatalban, a hivatalos órák alatt, betekinthetők.

Csöglén 1913. Aprilis hó 13.

Szabó
körjegyző.

Eladó

Két garnitura használt, de jókarban levő 8 lóerejü Clayton és Shuttlewroth Gyártmányu.

gőzcséplőkészlet.

A gépek megtekinthetők és az árak megtudhatók:

Budai János
gépgyárosnál Kékerütő up. Péth, vasut állomás Várpalota.

1—3

Orvosok, tanárok, hivatalnokok véleménye a SIROLIN „Roche“-ról

tüdőbajoknál:

Dr. E. P. alorvos, Pr.-ben.
A Sirolin »Roche«-t két nehéz tüdőaffekció esetében rendeltem és a legjobb szernek ismerem el köhögés, étvágytalanság és a légzőszervek elnyálkásodása ellen.

F. H. tanitó, Fr. a. D.
A Sirolin »Roche« hatásával meg vagyunk elégedve és mindenkinek ajánlani fogjuk, akinek légszervi baja van

K. L. tanár, St.-ben.
Kis lányom köhögését a Sirolin »Roche« teljesen megszüntette.

O. E. előljáró, T. a. M.
A Sirolin »Roche« csodákat művel és négy év óta nem nélkülözhetem házi gyógytáramban.

A Sirolin »Roche« pompas izü, étvágygerjesztő, enyhiti a köhögést, hurutot és hörghurutot, erősiti a tüdőt és influenza esetén jótékony hatása van az egész szervezetre. A Sirolin »Roche« minden gyógytárban kapható.

Nyomatott a kiadótulajdonos „Vörösmarty“-könyvnyomda és hirlapkiadó vállalat gyorssajtóján Devecserben, 1913.